

Jak třeba poznáš, jestli jdeš na pánský, nebo dámský záchod?

Na známých místech si to pamatuju, protože tam často chodím. Kdy jsem ale někde, kde to neznám, tak nepoznám nic. Musí se mnou někdo jít. Do neznámých restaurací vůbec nechodím. Nemůžu.

Výhoda zraku je, že hned poznáš nepřátelského člověka. Když má bílé tkaničky, bombera a na bundě nacistický symbol, tak víš, že to kámoš nebude. Jak ale poznáš nepřátelského člověka, když nevidíš?

Nepoznáš. Ale zrak může někdy taky klamat. Když mi bylo asi sedmnáct, jezdil jsem z pražského internátu autobusem na víkend k našim do Bratislavy. Jednou jsem jel takhle zpět do Prahy a táta, když mě posadil do autobusu, vždycky někomu řekl, jestli by byl tak hodný a zavedl mě v Praze na metro. Tehdy to vyšlo na jednoho mladého člověka, táta ho poprosil, ať mi pomůže. Vedle mě prázdné místo, tak si ten člověk přisednul a celou cestu jsme si povídali. O sportu, o tom, jak to mám ve škole, moc si to už přesně nepamatuju, je to třicet let. Povídal mi o nějakém bojovém umění a to mě strašně zajímalo. Vypytał jsem se, co to přesně je, myslím, že to bylo taekwondo. Když jsme vystupovali, zeptal jsem se, jestli mi pomůže do metra. Byl ochotný a šel se mnou až na nástupiště. Když jsme se loučili, říká mi: „Čau, měj se ve škole. A řekni kamarádům, že ses skamarádil se skinheadem.“ To mě zarazil, ale ještě jsem na něj zavolał: „To jsi měl proboha říct dřív, bychom si o tom popovídali!“

Moje manželka zase říká, že handicapovaní lidé jsou schopni velmi rychle rozeznat dobrého člověka. Je to tak?

To fakt nevím. Já jsem tolikrát šlápl do hovna, že vůbec netuším, jestli jsem schopný takhle charakter rozeznat. Ale vždycky jsem kolem sebe měl víceméně dobré lidi. Nejsm s člověkem, se kterým mi není dobře. Vycítím, že mi lidé nesedí, a nevím, proč bych si s nimi měl třeba povídat. Takže jdu pryč nebo se s nimi nebavím.

Je ale možné, že tyhle věci víc vnímáme. My nevidomí všechno vnímáme sluchem, máme ze světa jiný vjem. Vy vnímáte osmdesát procent věcí zrakem, stejně jako prostor. My i prostor musíme slyšet. Možná nám přispívá, když slyšíme tón toho člověka nebo to, jakým způsobem mluví.

Mluvili jsme tu o Alvínkovi, to je tvůj vodící pes. Jak dlouho se s takovým psem sžíváš?

Je to můj třetí pes, takže mám zkušenost. S prvním psem to bylo strašně stresující jak pro mě, tak pro toho psa, protože on to samozřejmě vycítí. Byla to osobnost, tvrdé zvíře. Bydlel jsem tehdy na Malé Straně, tak jsem venčil na Kampě, kde je to velké. Ten pes často neposlušoval na zavolání, bylo stresující nevědět, kde je. Když jsem ho hledal, zapojoval jsem i lidi okolo. Když máš tenhle stres absolvovat třikrát denně, stojí to pěkně za hovno. Šíleně to vyčerpává. Řešili jsme to s cvičiteli a trvalo, než jsme si k sobě s pejskem našli nějakou cestu. Potom jsme už spolu žili v pohodě. Občas mu teklo v hlavě a nechtěl ke mně přijít. Seděl ode mě dva metry a naschvál nezvonil, abych ho neslyšel. Nosil jsem po kapsách klobásky a párky, na které jsem ho lákal, později to ale prohlédl, vzal si párek a rychle utekl.

To s tebou vlastně dost vydrbal...

To víš, že se mnou vydrbal.

Druhý pes byla fenka německého ovčáka, nebyla tak tvrdohlavá. Byla hodná a skvělá. Bohužel byla pořád nemocná a umřela, když jí bylo sedm. Můj třetí pes, Alvínek, je ze všech nejlepší, je to bomba. Je to takové zlatíčko a co všechno umí, i když mu je teprve dva a půl roku. Skvěle vodí, nebojím se ho pustit v parku, když si sednu na lavičku. I když ho nějakou dobu neslyším, stejně si říkám, že je to v pohodě, že za chvíli přijde. Stalo se, že mi z toho parku odešel, ale dostal sekec mazec, protože jsem ho s lidmi hledal. Ale podstatné je, že mu absolutně věřím, a to je v tomhle vztahu nejvíc. Psovi prostě musíš věřit.